

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către partea vătămată Moldovanu Lilian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Lavrențov Eugeniu xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.12.2013 - 14.03.2019;

Instanță de apel: 02.05.2019 - 25.09.2020;

Instanță de recurs: 11.12.2020 - 27.07.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 14 martie 2019, a fost încetat procesul penal în privința lui Lavrențov Eugeniu învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Lavrențov Eugeniu a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

Acțiunea civilă înaintate de către Moldovanu Lilian împotriva lui Lavrențov Eugeniu privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat, a fost lăsată fără examinare, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat, că Lavrențov Eugeniu este învinuit pentru faptul că, deținând în baza ordinului emis de Șeful Inspectoratului General de Poliție nr.43 ef. din 07.03.2013 funcția de Ofițer principal de sector al Sectorului de Poliție nr. 5 al Inspectoratului de Poliție Botanica al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, iar conform art.49 alin.(3) lit. b) al Legii Republicii Moldova nr.320 din 27.12.2012 „cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului”, deținând gradul special de căpitan de poliție și astfel, conform art.123 alin.(2) Cod penal fiind persoană publică, acționând contrar art.3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care Republica Moldova a aderat la 12.09.1997, conform cărora nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori

degradante și orice persoană are dreptul la libertate și siguranță, art.24 alin.(1) și (2), art.25 alin.(1), (2), (5) și (6) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994, care prevede dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, precum și libertatea individuală și siguranța persoanei, art.4 alin.(2), (3), art.21 lit. a), art.24 alin.(2), (4), art.25 alin.(1) pct. 1), 13) și art.26 alin.(1) din Legea Republicii Moldova nr.320 din 27.12.2012 „cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului”, care prevăd că activitatea poliției care se desfășoară exclusiv și în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în Codul European de Etică al Poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de [...] și [...] Poliția nu aplică, nu încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant, iar aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și a [...] se admite doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor poliției la menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, protecția drepturilor și a intereselor legitime ale persoanei și comunității, competența teritorială, împuternicirile și obligațiile polițistului, art.2, art.4 alin.(1), (2), (4) lit. a), b), c), d), e), alin.(5) și (8), art.5 alin.(1) și art.17 din Legea Republicii Moldova nr.218 din 19.10.2012 „privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc”, care expres prevăd semnificația mijloacelor speciale, principiului proporționalității, gradualitatea aplicării mijloacelor speciale și condițiile de aplicare a mijloacelor speciale, art.7 lit. a), c), e) f) și art.14 lit. a), d), art.15 alin.(2) și art.16 alin.(1) al aceleiași Legi, care prevăd cazurile de aplicare a forței fizice și a mijloacelor speciale la restabilirea ordinii publice și condițiile aplicării lor la restabilirea ordinii publice, somarea privind aplicarea mijloacelor speciale, procedura de avertizare și somare, lit. a) și b) a pct. 16 din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau pe Lavrențov Eugeniu să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsură necesară atingerii unui obiectiv legitim, și nu în ultimul rând art.433 alin.(1) lit. a), b), c) și alin.(3), (4) și (5) Cod contravențional, care expres prevăd cazurile de reținere a persoanei, a săvârșit două fapte prejudiciabile prevăzute de legea penală și pasibile de pedeapsă, și anume infracțiunile de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu și tortura, tratament inuman sau degradant în următoarele circumstanțe: Lavrențov Eugeniu, fiind persoană publică și acționând cu titlu oficial, la data de 07 martie 2013, aproximativ la ora 23:00, în afara orelor de program și fără uniformă de polițist, aflându-se în localul barului „Smak” situat pe str. Independenței, nr. 27/1, mun. Chișinău, iar la un moment dat, sesizând în comportamentul cet. Moldovanu Lilian săvârșirea huliganismului nu prea grav, fapt confirmat ulterior prin procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în baza art.354 Cod contravențional, s-a apropiat de acesta. În continuarea acțiunilor ilegale, Lavrențov Eugeniu, apreciind eronat și de o manieră excesivă comportamentul inadecvat al cet. Moldovanu Lilian în raport cu Dodon Radu – pretins colaborator al securității barului, manifestând superioritate față de Moldovanu Lilian, fără a se legitima în modul prevăzut de lege și fără a utiliza în prealabil metodele nonviolente, s-a năpustit asupra lui Moldovanu Lilian și, împreună cu Dodon Radu, l-au scos

forțat pe acesta din localul barului afară, unde Lavrențov Eugeniu, în vederea continuării acțiunilor ilegale, fără careva somație, încălcând principiul proporționalității, a aplicat spontan și fără necesitate lui Moldovanu Lilian cătușele, astfel imobilizându-l, după care, având scopul pedepsirii ultimului pentru pretinsul act ilegal comis, sub conducerea sa, a organizat și escortat pe acesta la Inspectoratul de Poliție Botanica, mun. Chișinău, unde l-a deținut neîntemeiat și încătușat, fără a i se întocmi proces-verbal de reținere. În așa mod, Moldovanu Lilian, fiind ilegal încătușat, reținut și contrar voinței escortat în timpul nopții la Inspectoratul de Poliție Botanica, a fost lipsit de dreptul de a se deplasa în spațiu după bunul său plac, prin care fapt au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale acestuia ca persoană fizică, precum și drepturile și interesele ocrotite de lege ale persoanei juridice, manifestate prin prejudicierea imaginii Poliției ca organ de drept, care conform art.2 al Legii Republicii Moldova nr. 320 din 27.12.2012 „cu privire la activitatea Poliției și statutul Polițistului” este o instituție publică specializată a statului, în subordonarea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Lavrențov Eugeniu a săvârșit excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică *săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, infracțiune prevăzută la art.328 alin.(1) Cod penal.

Tot Lavrențov Eugeniu, la data de 07 martie 2013, aproximativ la ora 23:00, fiind ieșit din localul barului „Smak”, situat în mun. Chișinău, str. Independenței, nr. 21/1, concomitent cu acțiunile de exces de putere comise în vederea imobilizării și reținerii lui Moldovanu Lilian, la culcat pe ultimul la pământ, timp în care i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, după care, fiind conștient de faptul că nu dispune de chei la cătușe pentru a le verifica periodic dispozitivul de închidere, iar starea tehnică a acestora nu permitea utilizarea lor fără chei, i-a strâns puternic cătușele aplicate pe mâna dreaptă și simultan, trăgând cu forța de ele, i-a provocat lui Moldovanu Lilian dureri insuportabile, pentru a-l supune acțiunilor sale. În continuarea acțiunilor sale infracționale, Lavrențov Eugeniu, în timp ce exprima în adresa lui Moldovanu Lilian cuvinte ofensatoare, având față de ultimul comportament discriminatoriu, în scop de a-l intimida și de a exercita presiuni asupra acestuia, l-a amenințat pe Moldovanu Lilian că, în caz că nu-i va da mâna stângă pentru a o încătușa, îi va rupe degetul mic de la mâna stângă, astfel, la împotrivirea lui Moldovanu Lilian de a fi încătușat, Lavrențov Eugeniu l-a apucat pe ultimul cu mâna de degetul mic al mâinii stângi și i l-a fracturat, după care, fără careva motive, l-a escortat încătușat la Inspectoratul de Poliție Botanica. Prin urmare, Lavrențov Eugeniu, în vederea realizării intențiilor infracționale până la capăt, după ce l-a escortat forțat pe Moldovanu Lilian în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, în timp ce ultimul se afla în custodia Statului, în scop de a-l pedepsi pe Moldovanu Lilian și de a-l intimida, sub pretextul de a-i scoate cătușa, i-a aplica lovituri cu pumnii peste cătușa cu care era încătușată mâna dreaptă a lui Moldovanu Lilian și în același timp trăgând cu putere de căușe, i-a provocat ultimului dureri fizice. În așa mod, Lavrențov Eugeniu, în urma acțiunilor infracționale, a deteriorat cămașa lui Moldovanu Lilian și i-a cauzat ultimului leziuni corporale sub formă de fractură a capului osului metacarpian V în treimea distală, echimoze la nivelul toracelui posterior, brațul drept, echimoză cu edem al țesuturilor moi și excoriații la nivelul antebrațului drept, leziuni care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice manifestate prin răsucirea mâinii propriu-zise stânga, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică în comun ca vătămare corporală

medie, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 887/D din 26.04.2013, leziunile corporale constatate la Moldovanu Lilian în regiunea articulațiilor radio-carpiană, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în strică corelație cu metodele de formare descrise de către pătimit, iar producerea leziunilor corporale depistate prin automutilare se exclude.

Astfel, prin acțiunile sale Lavrețov Eugeniu intenționat a comis tortura, tratamentul inuman sau degradant, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a obține de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către o persoană publică, acțiuni care din imprudență au cauzat o vătămare medie a integrității corporale, infracțiune prevăzută la art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul cât și partea vătămată Moldovanu Lilian au depus cereri de apel similare, prin care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lavrețov Eugeniu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.328 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul a exercita activității în organele de drept pe un termen de 3 ani și în baza art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul a exercita activității în organele de drept pe un termen de 10 ani, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul a exercita activității în organele de drept pe un termen de 11 ani. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă integral.

În motivarea apelului, au indicat că vinovăția lui Lavrețov Eugeniu în săvârșirea infracțiunilor prevăzute art.328 alin.(1) și art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, a fost dovedită pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, iar la adoptarea sentinței instanța de judecată, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urma să aprecieze fiecare probă prezentată de către acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și să adopte o hotărâre legală.

Prin urmare, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate se confirmă prin cumulul probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanță de judecată prin declarațiile părții vătămate, Moldovanu Lilian, declarațiile martorilor Pocriciuc Sergiu și Burduja Ghenadie și probele materiale administrate de organul de urmărire penală, din care rezultă că Lavrețov Eugeniu, apreciind eronat și de o manieră excesivă comportamentul adecvat al cet. Moldovanu Lilian în raport cu Dodon Radu - pretins colaborator al securității barului, manifestând superioritate față de Moldovanu Lilian, fără a se legitima în modul prevăzut de lege și fără a utiliza în prealabil metodele nonviolente, s-a năpustit asupra lui Moldovanu Lilian, și împreună cu Dodon Radu l-au scos forțat pe acesta din local barului afară, unde, Lavrețov Eugeniu în vederea continuării acțiunilor ilegale, fără careva somație, încălcând principiul proporționalității, a aplicat spontan și fără necesitate lui Moldovanu Lilian cătușele, astfel immobilizându-l, după ce având scopul pedepsirii ultimului pentru pretinsul act ilegal comis, sub cucerea sa a organizat și escortat pe acesta la Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău, unde la deținut neîntemeiat și încătușat, fără a-i se întocmi proces-verbal de reținere. În așa mod, Moldovanu Lilian fiind ilegal încătușat, reținut și contrar voinței escortat în timpul nopții la Inspectoratul de Poliție Botanica, a fost lipsit de dreptul de a se deplasa în spațiu după bunul său plac.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu a fost în totalitate realizată de către Lavrețov Eugeniu.

Cu toate acestea prima instanță a motivat achitarea lui Lavrețov Eugeniu doar în baza declarațiilor inculpatului, fără a ține cont de faptul că versiunea acestuia este combătută prin

probele administrate de către acuzare și cercetate de către instanța de judecată.

Au susținut că, instanța eronat a apreciat situația în care termenul de menținere în calitate de bănuít a cet. Lavrențov Eugeniu până la înaintarea învinuirii a depășit 3 luni, motivând prin prisma unor norme abstracte care nu sunt aplicabile pe teritoriul Republicii Moldova. Or, potrivit prevederilor Codului de procedură penală care sunt obligatorii la efectuarea urmăririi penale, în dispoziția art.63 Cod de procedură penală, sunt concret prevăzute condițiile în care persoana este recunoscută în calitate de bănuít și anume:

- prin procesul-verbal de reținere care de fapt lipsește în situația cet. Lavrențov Eugeniu, prevedere ce nu este aplicabilă;

- ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate, care la fel nu au fost dispuse în privința inculpatului;

- ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuít, acțiune procesuală care a fost realizată în cadrul cauzei penale nr. 2013028040, la 10.04.2013 și în termen de 3 luni, la 09.07.2013 cet. Lavrențov Eugeniu a fost pus sub învinuire.

Așadar, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată nu sunt argumentate și nu sunt indicate motivele admiterii sau respingerii lor atât de învinuire, cât și de apărare. Instanța de judecată urma să supună analizei toate probele examinate, indiferent de faptul că sânt cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință.

A susținut acuzatorul de stat, că prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, s-a stabilit incontestabil că în acțiunile inculpatului sunt întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii incriminate acestuia, iar prima instanță neîntemeiat a pronunțat în privința acestuia o sentință de achitare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în privința lui Lavrențov Eugeniu învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, stabilind întemeiat existența circumstanțelor care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală al acestuia, determinând toate circumstanțele importante în acest sens.

Instanța de apel a constatat că, la data de 21.03.2013 (f.d.1,vol. I), a fost pornită urmărirea penală în privința lui Lavrențov Eugeniu fiind bănuít că a comis infracțiunea prevăzută de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, atribuindu-i deja statutul procesual de bănuít, această concluzie rezultând din partea constatatoare a Ordonanței din 21.03.2013 în care se indică fapta săvârșită și calificarea penală a acesteia, la data de 10.04.2013 a fost emisă Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít a lui Lavrențov Eugeniu (f.d.58, vol. I), iar la data de 09.07.2013 bănuítul Lavrențov Eugeniu a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d.163, vol. I), în afara termenului de trei luni, adică contrar prevederilor art.63 alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, care stipulează că, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuít persoana în privința căreia a fost data o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de trei luni... or, (3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuítul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.

Instanța de apel a constatat, că calitatea de bănuít a lui Lavrențov Eugeniu se impunea a fi calculat din momentul pornirii urmăririi penale și anume din – 21.03.2013 care a expirat la 21.06.2013, data la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată pe ultimul de sub urmărire penală.

Instanța de apel a precizat că, potrivit art.63 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít, este considerată acea ordonanță, în care organul

de urmărire penală pentru prima dată de la momentul pornirii urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în cazul din speță Lavrențov Eugeniu, însoțită de calificarea juridică-penală a acestei fapte și dincolo de orice dubiu indică că persoana concretă este urmărită penal pentru această faptă.

Conform prevederilor art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, la momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta, la caz, perioada de timp dintre recunoașterea lui Lavrențov Eugeniu a calității de bănuit (Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit din 10.04.2013) și cea de învinuit (Ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit din 09.07.2013) în comiterea infracțiunii de tortură nu depășește termenul de 3 luni, susținând că, ordonanța de pornire a urmăririi penale din 21.03.2013, echivalează cu o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit, în sensul art.63 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală, respectiv, pornirea urmăririi penale *in personam* are valența unei acuzații în materie penală.

Instanța de apel a menționat că ordonanța de pornire a urmăririi penale îl vizează direct pe Lavrențov Eugeniu ca fiind persoana care se pretinde de către organul de urmărire penală că a comis infracțiunea, or, urmărirea penală *in personam* se dispune anume în cazul în care există indici suficienți pentru a fundamenta bănuiala rezonabilă că, o anumită persoană a săvârșit fapta ce întrunește indicii unei infracțiuni.

La fel, instanța de apel a menționat că careva Ordonanțe în vederea prelungirii termenului deținerii persoanei în calitate de bănuit, în sensul impus de art.63, alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, nu au fost identificate.

În opinia instanței de apel, prima instanță just a stabilit că procurorul înaintând învinuirea la data de 09.07.2013 a omis termenul de 3 luni de punere sub învinuire a lui Lavrențov Eugeniu, care urma să fie calculat din 21.03.2013, data inițierii urmăririi penale în privința acestuia, or, organul de urmărire penală a comis o încălcare esențială a legii procesual penale, care a viciat prin nulitate actele efectuate peste termen, potrivit speței – a ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, ca act procedural de sesizare a instanței de judecată, și anume, acest drept al bănuitului rezultă inclusiv din prevederile normei art.230 Cod de procedură penală, astfel prezumându-se că ordonanțele de înaintare a învinuirii lui Lavrențov Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal sunt nule.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legiuitorul la alin.(4) al art.287 Cod de procedură penală, a stipulat că această acțiune se admite, numai dacă apar fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Adică acestea sunt unele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceiași faptă, consacrat în alin.(2) al art.22 Cod de procedură penală, care prevede derogările admisibile.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a conchis că ordonanța de punere sub învinuire a lui Lavrențov Eugeniu prezintă o încălcare esențială a legii procesual penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale persoanei și sunt nule, or, în corespundere cu art.251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, atrage nulitatea actului procedural în cazul când s-a comis o încălcare a normei de drept procesual penal, ce nu poate fi înlăturat decât prin anularea aceluși act. Astfel, odată ce ordonanța de punere sub învinuire a lui Lavrențov Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, este considerată nulă, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală.

În consecință, având în vedere cele expuse și ținând seama de hotărârea Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor din art.287 alin.(1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art.251 Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că, organul de urmărire penală a comis o încălcare esențială a legii procesual penale, care a viciat prin nulitate actele efectuate peste termen, potrivit speței – a ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, ca act procedural de sesizare a instanței de judecată, nu este întemeiată pe circumstanțele prevăzute în art.287 alin.(4) Cod de procedură penală și este lovită de nulitatea absolută și nu produce careva consecințe juridice.

Cu referire la învinuirea adusă lui Lavrențov Eugeniu, instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că Lavrențov Eugeniu, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, urmează a fi achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Aceste împrejurări, în opinia instanței de apel au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Pentru elucidarea circumstanțelor cauzei, prima instanță a cercetat, iar instanța de apel a verificat următoarele probe: declarațiile părții vătămate Moldovanu Lilian, declarațiile martorilor Velișco Serghei, Leu Sergiu, Pocreciuc Sergiu, Burduja Ghenadie, Bolgari Andrei, Dodon Radu, Bantea Nicolae, Voznic Nichita, Lisnic Alexandru, Lugrav Polina, Dănilă Mihail, Calura Ion, Golban Sergiu, Siminițchi Ion, Veste Maxim, declarațiile expertului Buga Marin, cât și documente acumulate în cadrul urmăririi penale:

- raportul de expertiză medico-legală nr.887/D din 26.04.2013 (f.d.73, vol. I) și raportul de constatare medico-legală nr.1024 din 12.03.2013 (f.d.12-13, vol. I), împreună cu planșa fotografică anexată acestora, prin care s-a constatat la cet. Moldovanu Lilian fractura capului osului metacarpian V în treimea distală, echimoze la nivelul toracelui posterior, brațul drept, echimoză cu edem al țesuturilor moi și excoriații la nivelul antebrățului drept, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice manifestate prin răsucirea mâinii propriu-zise stânga, care în comun se califică ca vătămare corporală medie, iar leziunile corporale constatate, la persoana pățimită în regiunea articulațiilor radio-carpiană, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în strânsă corelație cu metodele de formare descrise de pățimit. Producerea leziunilor corporale depistate prin automutilare se exclude;

- raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.341 a-2013 din 24.05.2013 (f.d.125-127, vol. I), prin care s-a constatat că, în rezultatul acțiunilor de pretinsă tortură, expertizatul a suportat traumă psihologică ușoară, care s-a manifestat prin sentimente de inferioritate, îngrijorare, nesiguranță, pericol real pentru sine și pentru familia sa, insomnia, cefalee, anxietate și tensionare. Având sensibilitate înaltă la factorii frustranți, aceste manifestări îi sunt caracteristice și la momentul examinării, doar intensitate trăirilor și manifestațiilor lor sau diminuat considerabil, depășind în timp fazele de traumă psihologică prin factorii compensatori ai personalității. Constatările psihologice consemnate cu referință la pretinsa tortură sunt în concordanță, ele fiind apreciate real de către expertizat prin prisma trăirilor proprii, fără a avea predispunere spre exagerare sau diminuare a evenimentului propriu zis. Tabloul clinic psihologic este în corelație cu alegațiile expertizatului asupra cauzei pretinsei torturi, acestea nu au teme de a fi considerate dubioase. În baza celor constatate s-a conchis că Moldovanu Lilian maladii psihice cronice nu suferă, este fără dereglări psihice. În perioada comiterii infracțiunii asupra lui (07.03.2013), el careva dereglări psihice de intensitate nu a evidențiat, putea corect recepționa evenimentele ce aveau loc cu el, le putea percepe și în prezent le poate reda;

- procesul-verbal de ridicare din 29.03.2013 (f.d.34, vol. I), conform căruia au fost ridicate de la Sericii telecomunicații al Direcției de Poliție mun. Chișinău, înregistrarea audio a solicitării echipajului de poliție din 07.03.2013. Informația ridicată pe suport electronic de tip „flash”, de model „Transcend 8 Gb Jf V85”. Mapa copiată are denumirea 07.03.2013.23.20.WaV, cu capacitatea de 340 Kb;

- proces-verbal de ridicare din 29.03.2013 (f.d.36, vol. I), conform căruia de la administratorul barului „Smak” au fost ridicate înregistrările video care au fost copiate pe suport electronic de model „Flash”. Mapa cu înregistrările video are denumirea „Video” care conține 8 file-uri cu înregistrări video;

- procesul-verbal de ridicare din 29.03.2013 (f.d.38, vol. I), conform căruia au fost ridicate de la Inspectoratul de Poliție Botanica aș Direcției de Poliție mun. Chișinău copii din Registrul de evidență a persoanelor escortate și reținute pentru anul 2013, care confirmă faptul reținerii și aducerii la I.P. Botanica a părții vătămate Moldovanu Lilian. Astfel, la fila nr. 59 a Registrului examinat cu nr. de evidență 521 este indicată persoana cu numele Burduja Ghenadie, a.n.xxxx, iar la nr. 522 este indicat Moldovanu Lilian Alexandru, a.n.1985. La compartimentul „Temeiul aducerii” este indicat „Conflict în barul Smak”. Ambele persoane au fost aduse de C9574 la ora 23:50 și eliberate la ora 00:30. La compartimentul „Măsurile întreprinse” este indicat pentru nr. 521 și 522 „Lisnic” și „Lavrențov”;

- copia Registrului de evidență a persoanelor aduse în organul afacerilor interne (f.d.39-41, vol. I);

- proces-verbal de ridicare din 29.03.2013 (f.d.43, vol. I), conform căruia de la inspectorul superior operativ de serviciu al D.P. mun. Chișinău au fost ridicate copii din Registrul de evidență a informațiilor parvenite prin intermediul liniei telefonice „902”. La fila nr. 89 a registrului, pe verso, cu nr. 1609 este înregistrată informația parvenită la ora 23:22, cu următorul conținut: „str. Independenței 21/1, Smak. Bătaie. Eugen xxxx”. La compartimentul nr. 4 este indicat „Botanica. Caluta 9574”;

- copia Registrului de evidență a informațiilor parvenite prin intermediul liniei telefonice „902” (f.d.44-46, vol. I), și anume extras din vol. 6;

- procesul-verbal de ridicare din 09.04.2013 (f.d.48, vol. I), prin care de la partea vătămată Moldovanu Lilian au fost ridicate 2 fișe roentgen cu fotografierea osului fracturat pe care sunt lipite câte o filă de culoare albă cu dimensiunile 21x53. Pe filele de culoare albă descrise supra este notat cu cerneală albastră „3316 Moldovanu 08.03.2013”. Fișa medicală pe numele lui Moldovanu Lilian care este pe 5 file;

- procesul-verbal de ridicare din 11.04.2013 (f.d.77, vol. I), conform căruia de la Inspectoratul de Poliție Botanica au fost ridicate înregistrările video solicitate, care sunt înregistrate pe un CD de model CCTE, format DVD-R, cu capacitatea de 4,7 Gb. Pe CD-ul astfel ridicat se conține o mapă cu denumirea „Filmări Moldovanu L”, în care sunt înscrise 8 mape cu înregistrări video;

- copia materialului înregistrat în Inspectoratul de Poliție Botanica cu nr. 3552 din 07.03.2013 (f.d.81-117, vol. I);

- proces-verbal de examinare din 23.04.2013 (f.d.79, vol. I), conform căruia s-a examinat materialul înregistrat în REI-II al C.P.S. Botanica, nr. 3552 din 07.03.2013. Acesta este compus din 39 file. La fila nr. 29 este copia procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Moldovanu Lilian, iar la fila nr.3031 este copia deciziei agentului constator. - Procesul-verbal de examinare din 02.07.2013 (f.d.137, vol. I) și CD-ul cu înregistrările video din incinta I.P. Botanica din 07.03.2013 (f.d.138, vol. I), conform cărora se observă că, potrivit fișierului nr.20130307_234407-CH5, la ora 23:47 colaboratorul de poliție Lavrențov Eugeniu îl aduce forțat pe Moldovanu Lilian în incinta I.P. Botanica. Moldovanu Lilian are cămașa ruptă în partea stângă, iar mâna dreaptă a acestuia este

încătușată. La ora 23:48 e observă că în incinta I.P. Botanica intră și Burduja Ghenadie. În imaginea din fișierul cu nr. 20130307_234514-CH1 se observă cum, într-o încăpere în care se află mai multe persoane cu îmbrăcăminte de angajat al poliției, Lavrențov Eugeniu încearcă să scoată cătușele lui Moldovanu Lilian, ultimul se împotrivese, manifestând un comportament agresiv. În fișierul cu nr. 20130308_003977-CH5 se observă cum Burduja Ghenadie face careva însemnări la masa de lângă unitatea de gardă. În fișierul nr. 20130308_004353-CH1 se observă cum Moldovanu Lilian se împotrivese și, de sine stătător, efectuează mișcări rapide cu mâna încătușată. Conform fișierului nr. 20130308_011056-CH5 se observă că Moldovanu Lilian, aflându-se la punctul de control al I.P. Botanica, încearcă să iasă din incinta inspectoratului, însă Lavrențov Eugeniu îl împiedică să iasă. În fișierul cu denumirea „MOV004” se vede cum Moldovanu L. discută cu Lavrențov E., primul având un comportament agresiv. Fișierul cu denumirea „MOV006” conține secvențe video în care se observă cum un colaborator de poliție încearcă să scoată cătușele lui Moldovanu Lilian, însă acesta se împotrivese. - Proces-verbal de examinare din 17.07.2013 (f.d.186, vol. I), împreună cu CD-ul cu înregistrările video din incinta localului „Smak” (f.d.187, vol. I), potrivit cărora se observă că, la data de 07.03.2013, ora 20:36, Moldovanu Lilian și Burduja Ghenadie se apropie de persoana din securitatea barului și ceva discută, după care se așază din nou la masă (fișierul nr. 010149758). La ora 21:27 de masa lor se apropie Pocriciuc Sergiu împreună cu o persoană de gen feminin, care se așază la masa cu primii doi. În cadrul înregistrărilor video se observă că la ora 21:27, Moldovanu Lilian, având un microfon în mână, cade jos și este ajutat de o persoană din bar să se ridice. Din fișierul cu nr. 010149764, se observă că la ora 21:46 Moldovanu Lilian se ridică de la masă și se îndreaptă în regiunea cercului de dans, după care se apropie de pupitru la care stă DJ-ul, apoi de ei se apropie o persoană din securitatea barului „Smak”, Moldovanu Lilian este împins de către o persoană din afara vizorului camerei și cade jos. Apoi Moldovanu Lilian este scos afară de către persoana din securitatea barului. La ora 21:49, Moldovanu L. și cu Burduja Gh. intră înapoi în barul „Smak”. Din fișierul cu nr. 010149767 se observă cum la ora 22:16 Moldovanu Lilian este îmbrâncit de către o persoană din securitatea barului, apoi este doborât la podea și lovit în regiunea feței. În vizorul camerei apare Lavrențov Eugeniu, care se apropie de locul conflictului. Persoana din securitatea barului îl scoală de jos pe Moldovanu Lilian, îl scoate forța din localul barului. În acest timp, Moldovanu Lilian îl împinge pe Lavrențov Eugeniu, ultimul abținându-se de a reacționa. În timpul scoaterii din bar, Moldovanu Lilian este repetat doborât la pământ de către persoana din securitatea barului, după care îl ridică și îl scoate din bar. După aceasta din bar ies mai multe persoane de gen masculin, dintre care și Lavrențov Eugeniu;

- declarația dactilografiată a lui Moldovanu Lilian depusă în adresa Comisariatului General de Poliție (f.d.15, vol. I);

- copiile fișelor de postare a colaboratorilor de poliție în serviciu la CP s. Botanica, la data de 07.03.2013 (f.d.29-32, vol. I);

- extrasul din Registrul de Stat al Populației nr. 30979146 din 26.03.2013 în privința inculpatului Lavrențov Eugen (f.d.49-50, vol. I);

- copia extrasului din Ordinul nr. 166ef. din 27.04.2012 (f.d.52-53 vol. I), prin care Lavrențov Eugen este numit inspector superior al grupei de combatere a șederii și migrației ilegale a străinilor a CP s. Botanica al C.G.P. mun. Chișinău;

- copia extrasului din Ordinul nr. 43ef. din 07.03.2013 (f.d.54, vol. I), prin care Lavrențov Eugen este numit ofițer principal de sector al sectorului de poliție nr.5 al I.P. Botanica al D.P. mun. Chișinău,

- procesul-verbal de confruntare din 16.07.2013 (f.d.177-181, vol. I);

- copia Hotărârii nr. 5r-115/13 din 19.11.2013 (f.d.47 vol. II), prin care contestația formulată de Moldovanu Lilian împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a

deciziei agentului constatator al I.P. Botanica, mun. Chişinău, din 28.03.2013, de aplicare a sancţiunii contravenţionale în privinţa lui Moldovanu Lilian a fost respinsă. Totodată, s-a menţinut decizia agentului constatator Bantea Nicolae al I.P. Botanica, mun. Chişinău, din 28.03.2013, de aplicare a sancţiunii administrative din cadrul procesului-verbal corespunzător;

- raportul de expertiză judiciară nr.348/D din 02.03.2017 (f.d.101-105 vol. III), potrivit căruia a fost efectuată expertiza medico-legală a documentelor medicale pe numele cet. Moldovanu Lilian, a.n.xxxx, prin care s-a constatat: „Echimoze la nivelul cutiei toracice braţul drept, echimoze cu edem al ţesuturilor moi şi excoriaţii la nivelul antebrăţului drept, care posibil au fost cauzate în rezultatul acţiunii traumatice a unui corp contondent dur cu suprafaţa de interacţiune limitată, sau la lovirea de acesta, posibil în perioada de timp indicată, se califică ca vătămare neînsemnată. Echimozele de la nivelul cutiei toracice şi braţul drept, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în strictă corelaţie cu trauma suportată. Edem a ţesuturilor moi cu excoriaţii la nivelul articulaţiilor radio-carpene bilateral, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în strânsă corelaţie cu trauma suportată. Diagnosticul clinic de: „Fractura capului osului metacarpian V în treimea distală mâna stângă”, nu se confirmă la examinarea radiologică repetată din data de 22.02.2017, cât şi la reexaminarea imaginilor radiologice din data de 08.03.2013, din care motiv, în conformitate cu punctul 17 a regulamentului medico-legal în vigoare, acesta nu se supune calificării”;

- raportul de expertiză judiciară nr. 2509/D din 02.02.2018 (f.d.133- 135, vol. III), prin care, efectuându-se expertiza medico-legală a documentelor medicale pe numele lui Moldovanu Lilian Alexandru, a.n.1985, s-a constatat: „Echimoze pe suprafaţa posterioară a toracelui şi braţului drept care au fost cauzate în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur, sau la lovire de aşa obiect, cu 3-6 zile până la examinarea medico-legală; Edem cu echimoză şi excoriaţii la nivelul antebrăţului drept (articulaţia radio carpiană), care au fost cauzate în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur cu suprafaţa de interacţiune limitată (posibil cătuşe), cu 3-6 zile până la examinarea medico-legală. Leziunile corporale menţionate anterior au fost cauzate în perioada de timp indicată şi atât separat cât şi în comun se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Echimozele de la nivelul cutiei toracice şi braţul drept, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în corelaţie cu trauma suportată. Edemul ţesuturilor moi cu echimoză şi excoriaţii la articulaţia radio carpiană la acest nivel, conform Protocolului de la Istanbul, sunt în strânsă corelaţie cu trauma suportată. Conform documentelor medicale prezentate la 11.03.2013 spre expertizare, la cet. Moldovan Lilian a fost stabilit diagnosticul de „fractura osului metacarpian V mâna stângă” şi apreciată medico-legal ca vătămare medie. La 22.02.207, cet. Moldovan Lilian a efectuat examinare radiologică repetată a mâinii stângi şi prin urmare s-a constatat „Date pentru traumatism osos recente sau vechi nu se depistează. Se constată varianta de normă a epifizei distale osului V metacarpian mâinii stângi, care a fost interpretată ca fractură”. Din acest motiv, diagnosticul clinic „fractura osului metacarpian mâna stângă”, nu a fost confirmat şi nu se supune calificării medico-legale. În acest context, concluziile medico-legale din raportul de constatare medico-legală nr.1024 din 12.03.2013 şi din raportul de expertiză medico-legală 887/D din 26.04.2013 au fost întocmite în baza documentelor medicale din acel moment şi din punct de vedere medico-legal întocmite corect”.

Reieşind din probele cercetate, instanţa de apel a considerat că prima instanţă a conchis corect că partea acuzării nu a confirmat că acţiunile inculpatului Lavrenţov Eugeniu întrunesc elementele infracţiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, iar în consecinţă, acesta a fost corect achitat de prima instanţă, din motiv că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii incriminate, or, probele invocate de acuzare, dar şi de partea vătămată în apelurile depuse, indică la lipsa elementelor constitutive ale infracţiunii incriminate în acţiunile inculpatului Lavrenţov Eugen.

La caz, instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului nu conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, or în ședința instanței de apel s-a stabilit indubitabil că nu există careva probe ce ar confirma excesul de putere față de Moldovanu Lilian, la fel nu s-a dovedit că, aplicarea cătușelor pe membrele persoanei, nu este suficient să cadă sub incidența conceptului de depășirea atribuțiilor de serviciu, or, potrivit declarațiilor martorului Bolgari Andrei, Lavrențov Eugeniu, chiar dacă era îmbrăcat în civil, s-a legitimat și a intervenit pentru a aplana situația de conflict, de a preveni și curma săvârșirea contravenției de către Moldovanu Lilian.

Instanța de apel a accentuat, că potrivit declarațiilor martorului Bantea Nicolae, care a declarat că în anul 2013, în luna martie, acesta activa în cadrul Sectorului de Poliție nr. 5. De către șeful de sector i-a fost repartizat spre examinare un dosar referitor la informația „902” cu privire la bătaia de la barul „Smak”. În acel material a fost menționat că a avut loc un conflict. Materialul dat a fost examinat aproximativ 2 săptămâni. Au fost audiați atât lucrătorii barului, precum și Lavrențov Eugeniu a depus raport în acest sens. A fost audiat și Moldovanu Lilian. Acestuia din urmă i-a fost comunicat că, în privința lui a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. Deoarece Moldovanu Lilian nu a dorit să semneze, procesul-verbal a fost expedit prin intermediul cancelariei. Ulterior a fost invitat într-o ședință de judecată în calitate de agent constatat, deoarece procesul-verbal întocmit de acesta a fost contestat, după care contestația a fost respinsă.

Totodată instanța de apel a notat, că latura obiectivă a infracțiunii de depășirea atribuțiilor de serviciu se realizează prin acțiunea de depășire, în mod vădit, a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, însă, la caz, a fost reținut că, inculpatul Lavrențov Eugeniu, în seara de 07.03.2013, se afla în afara orelor serviciului său, respectiv împuternicirile standarde ale polițistului instituite prin art. 25 al Legii sus- indicate au o aplicabilitate limitată speței, doar în partea ce vizează prevenirea și curmarea contravenției, reținerea și identificarea făptuitorului, depistarea martorilor oculari, paza locului producerii evenimentului, prin urmare aceste acțiuni nu pot fi calificate ca depășirea limitei drepturilor și atribuțiilor acordate de lege din partea inculpatului Lavrențov Eugeniu.

Instanța de apel a respins argumentele procurorului în partea în care s-a indicat că prima instanță greșit a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi penale, însă în opinia instanței aceste probe nu pot fi reținute, din considerentul că probe concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului sau ar combate poziția acestuia, acuzarea de stat nu a prezentat, mai mult, instanța de judecată corect a reținut că, nu există careva probe ce ar confirma depășirea atribuțiilor de serviciu, or, în situația creată la data de 07.03.2013 în localul ”Smac” situat în mun. Chișinău, str. Independenței nr. 27/1, prin acțiunile sale în situația în care actele normative care reglementează atribuțiile de serviciu ale funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, permit aplicarea mijloacelor speciale, inclusiv în afara orelor de serviciu, în cazul restabilirii ordinii publice, reținerii și predării către organele competente a persoanelor care au săvârșit contravenții, subiecților speciali de drept – angajaților Ministerului Afacerilor Interne, se reține în acțiunile inculpatului Lavrențov Eugeniu săvârșirea acțiunilor permise doar în prezența unor circumstanțe deosebite indicate în actul normativ.

Astfel instanța de apel a notat, că aplicarea cătușelor asupra lui Moldovanu Lilian a urmărit scopul curmării comportamentului agresiv și antisocial al acestuia, avertismentul în privința aplicării mijloacelor speciale de referință a fost unul inoportun situației create, gradualitatea în aplicarea mijloacelor speciale a fost respectată, iar termenul aplicării cătușelor a fost determinat de predarea către angajaților poliției din cadrul echipajului operativ „902”.

Instanța de apel a remarcat, că acțiunile inculpatului Lavrențov Eugeniu de după aplicare a cătușelor: încercarea insistentă de a-l elibera pe partea vătămată de cătușe, colectarea

datelor privind potențialii martori oculari, depunerea raportului la CP s. Botanica etc., confirmă o dată în plus întrunirea condițiilor de legalitate în ceea ce privește aplicarea mijloacelor speciale din partea inculpatului.

În acest sens instanța de apel a accentuat, în cazul dat nu poate fi vorba de depășirea atribuțiilor de serviciu, or, în fapta inculpatului nu se întrunește latura obiectivă a componenței de infracțiune stipulată la art.328 Cod penal în partea urmărilor prejudiciabile, care constau în daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, la caz, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 2509/D din 02.02.2018 (f.d.133-135, vol. III), se constată leziuni corporale ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată, ceea ce nu se raportează la proporțiile considerabile în accepțiunea prezentată de art.126 Cod penal.

De asemenea, ca semn obligatoriu al laturii subiective a infracțiunii imputate inculpatului urmează să fie atestată depășirea „în mod vădit” a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, ceea ce indică la certitudinea depășirii acestor limite, iar în caz contrar neputând fi imputată răspunderea în conformitate cu art.328 Cod penal.

Respectiv, deoarece concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii incriminate nu pot fi întemeiate pe presupuneri, în contextul în care conform art.8 din Codul de procedură penală, toate dubiile se interpretează în favoarea inculpatului, instanța de apel a ajuns la concluzia, că probele acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale nu au putut contura în instanța de judecată concluzii referitor la vina lui Lavrențov Eugeniu în comiterea faptei incriminate lui.

În consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia că, probele administrate în urma cercetării judecătorești și în instanța de apel nu dovedesc vinovăția inculpatului Lavrențov Eugeniu în săvârșirea infracțiunii incriminate, prima instanță corect a pronunțat o sentință de achitare, iar argumentele expuse în cererile de apel nu și-au găsit confirmare.

În contextul pronunțării soluției de achitare a inculpatului, instanța de apel cu referire la prevederile art.art.219, 221, 387 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia de a lăsa acțiunea civilă fără examinare.

5. Procurorul, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a reiterat argumentele expuse în apelul acuzării, indicând că instanța de apel nu s-a pronunțat motivat asupra nici unuia dintre aceste argumente.

Menționează recurentul că, probele prezentate de către partea acuzării în totalitate dovedesc vinovăția inculpatului Lavrențov Eugeniu, probe care în mod inexplicabil au fost respinse și apreciate critic de către instanța de apel.

Mai mult, acuzarea consideră că, instanța de apel și-a întemeiat concluzia predominant doar în baza declarațiilor inculpatului, fără a ține cont de faptul că versiunea acestuia este combătută prin probe administrate de către acuzare și cercetate de către instanța de apel.

Consideră că vinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile părții vătămate Moldovanu Liliana, prin declarațiile martorilor Velișco Serghei, Leu Sergiu, Pocreciuc Sergiu, Burduja Ghenadie, Bolgari Andrei, Dodon Radu, Bantea Nicolae, Voznic Nichita, Lisnic Alexandru, Zugrav Polina, Dănilă Mihail, Calura Ion, Golban Sergiu, Siminițchi Ion, Veste Maxim, declarațiile expertului Buga Marin, precum și prin probele scrise, anexate la dosar.

Menționează recurentul că, soluția instanței de apel este contrară normelor procesuale, iar motivarea invocată de către instanță nu poate fi acceptată ca o motivare justificativă a concluziei adoptate, or aceasta a menținut poziția primei instanțe cu privire atât la admisibilitatea probelor administrate cât și legalitatea acțiunilor procesuale efectuate pe caz, fapt ce denotă că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor apelului declarat de

procuror, având în vedere ca la examinarea cauzei penale în instanța de apel, acuzarea a combătut în totalitate motivele invocate de către instanța de fond.

Aici, a mai declarat că instanța de apel nu și-a motivat aprecierea critică a probelor acuzării și s-a limitat la o expunere succintă și pur teoretică a semnelor subiective și obiective ale componentelor de infracțiune prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, fără a examina corespunderea între semne și acțiunile inculpatului.

A elucidat conținutul probelor acuzării și a punctat că instanța de apel nu a efectuat o analiză amplă a acestora, ce ar fi conformă cu regulile de apreciere a probelor, prevăzute de art.101 Cod de procedură penală.

A relevat că instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile inculpatului, or acestea nu coroborează cu alte probe din dosar.

Consideră greșită și afirmația că, acuzarea a omis termenul de 3 luni stabilit ca termen-limită de art.63 alin.(2) și (5) Cod de procedură penală, pentru punerea sub învinuire a cet. Lavrențov Eugeniu, fapt, constatând nulitatea ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit a lui Lavrențov Eugeniu din 09.07.2013, emisă în cauza nr.2013028040 (*a se vedea pct.32 și pct.45 a deciziei*).

Acuzarea consideră absurdă afirmația instanței de apel că, ”potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal reține că, la 21.03.2013 (f.d.1, vol. I), a fost pornită urmărirea penală în privința lui Lavrențov Eugeniu fiind bănuțit că a comis infracțiunea prevăzută de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, atribuindu-i deja statutul procesual de bănuțit, această concluzie rezultând din partea constatatoare a Ordonanței din 21.03.2013 în care se indică fapta săvârșită și calificarea penală a acesteia, la data de 10.04.2013 a fost emisă Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuțit a lui Lavrențov Eugeniu (f.d.58, vol. I), iar la data de 09.07.2013 bănuțitul Lavrențov Eugeniu a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d.163, vol. I), în afara termenului de trei luni, adică contrar prevederilor art.63 alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, care stipulează că, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuțit persoana în privința căreia a fost data o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de trei luni... or, (3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.

Prin urmare, calitatea de bănuțit a lui Lavrențov Eugeniu se impunea a fi calculat din momentul pornirii urmăririi penale și anume din - 21.03.2013 care a expirat la 21.06.2013, data la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată pe ultimul de sub urmărire penală”, or, ordonanța de începere a urmăririi penale din 21.03.2013 nu face parte din categoria actelor procedurale care atribuie unei persoane calitatea de bănuțit, iar potrivit conținutului dispozitivului ordonanței de pornire a urmăririi penale constată că urmărirea penală a fost pornită nu “*in personam*” însă a fost dispus “A porni urmărirea penală, în baza elementelor componente de infracțiune prevăzută de art.166¹ alin.(4) CP lit. d) Cod penal”, adică “*in rem*”, respectiv nu putem invoca inițierea statutului de bănuțit în privința acestuia odată cu pornirea urmăririi penale.

Sușține procurorul că, potrivit prevederilor alin.(1) art.63 Cod de procedură penală, persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuțit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: *procesul-verbal de reținere; ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuțit*, calitate care conform pct. 3) alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, nu poate depăși termenul de trei luni. Prin urmare, ordonanța de pornire a urmăririi penale, nu acorda careva statut procesual participanților în proces.

Mai mult, ținând seama și de Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 29.03.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.63 Cod de procedură penală, conform căreia

Curtea Constituțională s-a expus că, legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia în fiecare caz concret dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale *au produs sau nu presiuni importante pentru situația* persoanei și dacă în consecință persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin (1¹) al art.63 Cod de procedură penală, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret.

Astfel, precizează acuzarea că, urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, și respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, prin prisma art.251 Cod de procedură penală, în special rechizitoriul și ordonanța de învinuire ce vizează inculpatul.

De asemenea, invocă acuzarea că la terminarea urmăririi penale, când învinuitul a luat cunoștință cu materialele dosarului în prezenta apărătorilor, aceștia n-au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că, au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale îndeplinite. Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit art.66 alin.(2) pct. 27 Cod de procedură penală, învinuitul a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de art.313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, însă, după cum rezultă din materialul cauzei, acest drept n-a fost exercitat, și astfel, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, or, în cazul în care partea apărării a considerat că, în cadrul urmăririi penale, au fost încălcate prevederile art.63 Cod de procedură penală, urma să conteste aceste încălcări în cadrul urmăririi penale, în ordinea art.298-299¹, art.313 Cod de procedură penală.

5.1. Partea vătămată Moldovanu Liliana, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Lavrențov Eugeniu să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate.

Consideră recurentul, că instanța de apel a ignorat declarațiile părții vătămate Moldovanu Liliana, declarațiile martorilor Velișco Serghei, Leu Sergiu, Pocreciuc Sergiu, Burduja Ghenadie, Bolgari Andrei, Dodon Radu, Bantea Nicolae, Voznic Nichita, Lisnic Alexandru, Zugrav Polina, Dănilă Mihail, Calura Ion, Golban Sergiu, Siminițchi Ion, Veste Maxim, declarațiile expertului Buga Marin, precum și probele scrise, anexate la dosar, punând accent în motivarea deciziei doar pe declarațiile inculpatului însă, fără a lua în considerație probele administrate de către acuzare și cercetate de către instanța de apel. Însă, instanța de apel nu a verificat legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma probatoriului prezentat de acuzare cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală.

6. Avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului a depus referință asupra recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs,

judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea sunt întemeiate pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Din conținutul recursurilor declarate, se atestă că titularii acestora critică decizia instanței de apel, prin care a fost menținută sentința primei instanțe, soluție potrivit căreia inculpatul Lavrențov Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, precum și în partea ce ține de încetarea procesului penal în privința lui Lavrențov Eugeniu învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că, criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În acest context, Colegiul penal lărgit evidențiază că, potrivit instanței de apel inculpatul nu poate fi recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că în urma analizei declarațiilor martorilor, nu rezultă că inculpatul ar fi comis exces de putere față de partea vătămată Moldovanu Lilian, la fel nu s-a dovedit că,

aplicarea cătușelor pe membrele persoanei, nu este suficient să cadă sub incidența conceptului de depășirea atribuțiilor de serviciu, or, potrivit declarațiilor martorului Bolgari Andrei, Lavrențov Eugeniu, chiar dacă era îmbrăcat în civil, s-a legitimat și a intervenit pentru a aplană situația de conflict, de a preveni și curma săvârșirea contravenției de către Moldovanu Lilian.

Cu toate acestea instanța de recurs atestă, că la aprecierea materialului probator instanța de apel nu a ținut cont de argumentele apelurilor prin care a fost invocat că, Lavrențov Eugeniu, apreciind eronat și de o manieră excesivă comportamentul adecvat al cet. Moldovanu Lilian în raport cu Dodon Radu - pretins colaborator al securității barului, manifestând superioritate față de Moldovanu Lilian, fără a se legitima în modul prevăzut de lege și fără a utiliza în prealabil metodele nonviolente, s-a năpustit asupra lui Moldovanu Lilian, și împreună cu Dodon Radu l-au scos forțat pe acesta din local barului afară, unde, Lavrențov Eugeniu în vederea continuării acțiunilor ilegale, fără careva somație, încălcând principiul proporționalității, a aplicat spontan și fără necesitate lui Moldovanu Lilian cătușele, astfel imobilizându-l, după ce având scopul pedepsirii ultimului pentru pretinsul act ilegal comis, sub cucerea sa a organizat și escortat pe acesta la Inspectoratul de Poliție Botanică mun. Chișinău, unde l-a deținut neîntemeiat și încătușat, fără a-i se întocmi proces-verbal de reținere. În așa mod, Moldovanu Lilian fiind ilegal încătușat, reținut și contrar voinței escortat în timpul nopții la Inspectoratul de Poliție Botanică, a fost lipsit de dreptul de a se deplasa în spațiu după bunul său plac.

Totodată, instanța de apel nu a ținut cont de argumentele din apelurile declarate prin care a fost accentuat, că soluția de achitare pronunțată de către prima instanță se bazează primordial pe declarațiile inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a trecut cu vederea argumentele din apel potrivit cărora prima instanță urma să pună la baza sentinței declarațiile martorilor Velișco Serghei, Leu Sergiu, Pocreciuc Sergiu, Burduja Ghenadie, Bolgari Andrei, Dodon Radu, Bantea Nicolae, Voznic Nichita, Lisnic Alexandru, Zugrav Polina, Dănilă Mihail, Calura Ion, Golban Sergiu, Siminițchi Ion, Veste Maxim, or, în cadrul cercetării judecătorești martorii menționați au declarat că Lavrențov Eugeniu, fără a se legitima în modul prevăzut de lege și fără a utiliza în prealabil metodele nonviolente, s-a năpustit asupra lui Moldovanu Lilian, și împreună cu Dodon Radu l-au scos forțat pe acesta din local barului afară, unde, Lavrențov Eugeniu în vederea continuării acțiunilor ilegale, fără careva somație, încălcând principiul proporționalității, a aplicat spontan și fără necesitate lui Moldovanu Lilian cătușele, astfel imobilizându-l, după ce având scopul pedepsirii ultimului pentru pretinsul act ilegal comis, sub conducerea sa a organizat și escortat pe acesta la Inspectoratul de Poliție Botanică mun. Chișinău.

În continuare instanța de recurs ține să accentueze, că instanța de apel nu a analizat argumentele din apelul acuzatorului de stat prin care s-a invocat că, Lavrențov Eugeniu a încălcat prevederile art.2, art.4 alin.(1), (2), (4) lit. a), b), c), d), e), alin.(5) și (8), art.5 alin.(1) și art.17 din Legea Republicii Moldova nr.218 din 19.10.2012 „privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc”, care expres prevăd semnificația mijloacelor speciale, principiului proporționalității, gradualitatea aplicării mijloacelor speciale și condițiile de aplicare a mijloacelor speciale, art.7 lit. a), c). e) f) și art.14 lit. a), d), art.15 alin.(2) și art.16 alin.(1) al aceleiași Legi, care prevăd cazurile de aplicare a forței fizice și a mijloacelor special la restabilirea ordinii publice și condițiile aplicării lor la restabilirea ordinii publice, somarea privind aplicarea mijloacelor speciale, procedura de avertizare și somare, lit. a) și b) a pct. 16 din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și a ignorant norma imperativă ca să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu

aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsură necesară atingerii unui obiectiv legitim - fapt constatat de către acuzare reiesind din declarațiile lui Lavrențov Eugeniu unde acesta nu indică faptul că, ar fi fost somat pe Moldovanu Lilian la un comportament adecvat și că, în caz contrar se va recurge la aplicarea forței întru imobilizarea acestuia.

De altfel, însăși inculpatul Lavrențov Eugeniu, a recunoscut în fața primei instanțe, „ *acesta împingea alte persoane din jur, fiind nevoit să pună cătușele*”.

Mai mult ca atât, inculpatul Lavrențov Eugeniu înaintând versiunea asupra opunerii de rezistență de către Moldovanu Lilian (în circumstanțele în care Lavrențov E. aflându-se în incinta barului ”Smak” îmbrăcat în haine de civil, fără a se legitima și a se prezenta drept colaborator de poliție, fiind văzută de către partea vătămată ca o alta persoană terță care se odihnește în local), pe faptul dat acesta declară că a înregistrat un raport, or din materialele cauzei penale acesta nu se atestă. Aceste aspecte urmau a fi apreciate de către instanțele de fond, care dovedesc cu certitudine că Lavrențov Eugeniu a comis exces de putere în urma deținerii neîntemeiate, încătușat și reținerii ilegale a lui Moldovanu Lilian. Cu toate acestea, instanțele de fond s-au limitat în a constata că din declarațiile martorilor și părții vătămate pe caz, nu rezultă că Lavrențov Eugeniu ar fi comis exces de putere față de Moldovanu Lilian, la fel aplicarea cătușelor pe membrele persoanei, nu este suficient să cadă sub incidența conceptului de depășirea atribuțiilor de serviciu.

Reținând prevederile art.art.100 alin. (4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că, probele admisibile sunt apreciate după relevanță, concludentă și utilitate a acestora. De menționat că, proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează. Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că cercetarea judecătorească este un proces de stabilire a adevărului și constă în analiza complexă și multilaterală a probelor de către instanțe pentru a demonstra existența sau inexistența faptei reprobabile și dacă eventuala persoană inculpată a comis sau nu fapta infracțională care i se impută.

Instanțelor de judecată le revine sarcina de a aprecia probele în baza legii. Exigențele dreptului la un proces echitabil impun ca aprecierea probelor să nu fie arbitrară sau nerezonabilă în mod evident. În caz contrar, se încalcă articolul 6 din Convenția Europeană a

Drepturilor Omului (*a se vedea De Tommaso v. Italia [MC]*, 23 februarie 2017, § 170, și *Hodžić v. Croația*, 4 aprilie 2019, § 58; *Makeyan și alții v. Armenia*, 5 decembrie 2019, § 47).

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a subliniat că libera apreciere a probelor exclude posibilitatea conferirii unei puteri probante dinainte stabilite unei probe. Aprecierea fiecărei probe se face de instanța de judecată ca urmare a examinării conjugate a tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului. Libera apreciere a probelor nu presupune arbitrarul, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt prezentate de către instanța de judecată în acte procedurale, care trebuie să fie motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii. Motivarea constă în faptul că la admiterea unor probe și la respingerea altora judecătorul este obligat să prezinte argumentele unei asemenea soluții (*a se vedea HCC nr. 18 din 22 mai 2017*, § 68 și § 70).

În contextul celor expuse Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel la examinarea cauzei, nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de acuzare și astfel nu a soluționat fondul apelurilor declarate.

În continuare instanța de recurs ține să accentueze, că pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor, iar motivarea instanței de apel că „[...] *din considerentul că probe concludente ce ar confirma vinovăția lui Lavrențov Eugeniu sau ar combate poziția acestuia, acuzarea de stat nu a prezentat, astfel instanța de judecată corect a reținut că, nu există careva probe ce ar confirma excesul de putere față de Moldovanu, la fel nu s-a dovedit că, aplicarea cătușelor pe membrele persoanei, nu este suficient să cadă sub incidența conceptului de depășirea atribuțiilor de serviciu, or, potrivit declarațiilor martorului Bolgari Andrei, Lavrențov Eugeniu, chiar dacă era îmbrăcat în civil, s-a legitimat și a intervenit pentru a aplană situația de conflict, de a preveni și curma săvârșirea contravenției de către Moldovanu Lilian.*

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, latura obiectivă a infracțiunii de depășirea atribuțiilor de serviciu se realizează prin acțiunea de depășire, în mod vădit, a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, însă, la caz, se reține că, inculpatul Lavrențov Eugeniu, în seara de 07.03.2013, se afla în afara orelor serviciului său, respectiv împuternicirile standarde ale polițistului instituite prin art.25 al Legii sus-indicate au o aplicabilitate limitată speței, doar în partea ce vizează prevenirea și curmarea contravenției, reținerea și identificarea făptuitorului, depistarea martorilor oculari, paza locului producerii evenimentului, prin urmare aceste acțiuni nu pot fi calificate ca depășirea limitei drepturilor și atribuțiilor acordate de lege din partea inculpatului Lavrențov Eugeniu.

Astfel, motivele invocate de către acuzare în apelul declarat precum că, la adoptarea sentinței instanța de fond incorect a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi penale, nu pot fi reținute de către Colegiul penal, din considerentul că probe concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului sau ar combate poziția acestuia, acuzarea de stat nu a prezentat, astfel instanța de judecată corect a reținut că, nu există careva probe ce ar confirma depășirea atribuțiilor de serviciu, or, în situația create la data de 07.03.2013 în localul "Smac" situat în mun. Chișinău, str. Independenței nr. 27/1, prin acțiunile sale în situația în care actele normative care reglementează atribuțiile de serviciu ale funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, permit aplicarea mijloacelor speciale, inclusiv în afara orelor de serviciu, în cazul restabilirii ordinii publice, reținerii și

predării către organele competente a persoanelor care au săvârșit contravenții, subiecților speciali de drept – angajaților Ministerului Afacerilor Interne, se reține în acțiunile inculpatului Lavrențov Eugeniu săvârșirea acțiunilor permise doar în prezența unor circumstanțe deosebite indicate în actul normativ. Or, aplicarea cătușelor asupra lui Moldovanu Lilian a urmărit scopul curmării comportamentului agresiv și antisocial al acestuia, avertismentul în privința aplicării mijloacelor speciale de referință a fost unul inoportun situației create, gradualitatea în aplicarea mijloacelor speciale a fost respectată, iar termenul aplicării cătușelor a fost determinat de predarea către angajații poliției din cadrul echipajului operativ „902”. Mai mult, acțiunile inculpatului Lavrențov Eugeniu de după aplicarea a cătușelor: încercarea insistentă de a-l elibera pe partea vătămată de cătușe, colectarea datelor privind potențialii martori oculari, depunerea raportului la CP s. Botanica etc., confirmă o dată în plus întrunirea condițiilor de legalitate în ceea ce privește aplicarea mijloacelor speciale din partea inculpatului.”, este una generală și superficială.

În atare circumstanțe, se relevă că au fost încălcate prevederile art.394 alin.(3) Cod de procedură penală, care stipulează expres că, partea descriptivă a hotărârii de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

În consecință, procedând în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art.6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”. În particular, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile procurorului invocate în cererea de apel și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Lavrențov Eugeniu în baza art.328 alin.(1) și art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

În continuare, referitor la soluția prin care a fost încetat procesului penal în privința lui Lavrențov Eugeniu învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. f) Cod penal, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, Colegiul penal lărgit constată că decizia recurată nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar soluția pronunțată este contrară prevederilor legii procesual penale.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă și faptul, că instanțele de fond, constatând că acuzarea a omis termenul de 3 luni stabilit ca termen-limită de art.63 alin.(2) și (5) Cod de procedură penală, pentru punerea sub învinuire a cet. Lavrențov Eugeniu, constatând nulitatea ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit a lui Lavrențov Eugeniu din 09.07.2013, emisă în cauza nr. 2013028040, au ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința inculpatului Lavrențov Eugeniu, cu toate că, ordonanța de începere a urmăririi penale din 21.03.2013 nu face parte din categoria actelor procedurale care atribuie unei persoane calitatea de bănuț, iar potrivit conținutului dispozitivului ordonanței de pornire a urmăririi penale constată că urmărirea penală a fost pornită nu “*in personam*” însă a fost dispus “A porni urmărirea penală, în baza elementelor componente de infracțiune prevăzută de art.166¹

alin.(4) CP lit. d) Cod penal”, adică “*in rem*”, respectiv nu se poate invoca inițierea statutului de bănuț în privința acestuia odată cu pornirea urmării penale.

Pornind de la prevederilor alin.(1) art.63 Cod de procedură penală, persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: *procesul-verbal de reținere; ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț*, calitate care conform pct. 3) alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, nu poate depăși termenul de trei luni, prin urmare legislația procesual penală prevede expres actele, prin care o persoană poate fi recunoscută în calitate de bănuț, iar ordonanța de pornire a urmării penale, nu acorda careva statut procesual, participanților în proces.

În acest context, instanța de recurs ține să accentueze, că ținând seama și de Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 29.03.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.63 Cod de procedură penală, conform căreia Curtea Constituțională s-a expus că legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia în fiecare caz concret dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmării penale *au produs sau nu represiuni importante pentru situația persoanei* și dacă în consecință persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin.(1¹) art.63 Cod de procedură penală, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret.

Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, și respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedural efectuate, prin prisma art.251 Cod de procedură penală, în special rechizitoriul și ordonanța de învinuire ce vizează inculpatul.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă și circumstanța că, la finisarea urmării penale, când învinuitul a luat cunoștință cu materialele dosarului în prezenta apărătorilor, aceștia n-au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmării penale, ceea ce prezumă că, au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale îndeplinite. Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit art.66 alin.(2) pct. 27 Cod de procedură penală, învinuitul a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de art.313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, însă, după cum rezultă din materialul cauzei, acest drept n-a fost exercitat, și astfel, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, or, în cazul în care partea apărării a considerat că, în cadrul urmării penale, au fost încălcate prevederile art.63 Cod de procedură penală, urma să conteste aceste încălcări în cadrul urmării penale, în ordinea art.art.298-299¹, 313 Cod de procedură penală.

Față de considerentele mai sus arătate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurenți și prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o

hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către partea vătămată Moldovanu Lilian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Lavrențov Eugeniu xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 24 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion